

Demografske mjere jedinica lokalne, područne (regionalne) samouprave u 2022. godini

Analiza stanja

SREDIŠNJI DRŽAVNI URED
ZA DEMOGRAFIJU I MLADE

SREDIŠNJI DRŽAVNI URED
ZA DEMOGRAFIJU I MLADE

Demografske mjere jedinica lokalne, područne (regionalne) samouprave u 2022. godini

Analiza stanja

Autori:

Domagoj Šutalo, mag. oec.
Ljiljana Dragičević, mag. pol.

Glavna urednica:

Državna tajnica Željka Josić, dr. med.

Nakladnik:

Središnji državni ured za demografiju i mlade

URL: <https://demografijaimladi.gov.hr/>

Lektura: Benedikt Staklarević, mag. prof. hist. univ. spec. pol.

Zagreb, lipanj 2022.

ISBN 978-953-50181-0-0

SREDIŠNJI DRŽAVNI URED
ZA DEMOGRAFIJU I MLADE

SREDIŠNJI DRŽAVNI URED
ZA DEMOGRAFIJU I MLADE

Demografske mjere jedinica lokalne, područne (regionalne) samouprave u 2022. godini

Analiza stanja

Domagoj Šutalo, mag. oec.
Ljiljana Dragičević, mag. pol.

ISBN 978-953-50181-0-0

Središnji državni ured za demografiju i mlade
Zagreb, lipanj 2022.

SREDIŠNJI DRŽAVNI URED
ZA DEMOGRAFIJU I MLADE

SREDIŠNJI DRŽAVNI URED
ZA DEMOGRAFIJU I MLADE

Sadržaj

1. Uvod

2. Odabrani rezultati

2.1. Novčane potpore za djecu

2.2. Predškolski odgoj i obrazovanje

2.3. Zdravstvo

2.4. Obrazovanje

2.5. Stambeno zbrinjavanje

3. Primjeri dobre prakse

4. Pogled u budućnost

ISBN 978-953-50181-0-0

3

SREDIŠNJI DRŽAVNI URED
ZA DEMOGRAFIJU I MLADE

SREDIŠNJI DRŽAVNI URED
ZA DEMOGRAFIJU I MLADE

I. Uvod

Središnji državni ured za demografiju i mlade četvrtu godinu zaredom prikuplja podatke o demografskim mjerama jedinica lokalne i regionalne samouprave.

Prikupljanje podataka primarno se organizira zbog:

- informiranja građana o demografskim mjerama u domicilnim i drugim sredinama
- poticanja primjera dobre prakse među općinama, gradovima i županijama
- važan izvor podatka za istraživanja na temu ulaganja u područje demografije

U 2022. godini ostvaren je najbolji odaziv od strane jedinica lokalne i regionalne samouprave od početka prikupljanja podataka koje je započelo u 2018. godini sa stopom anketnog odaziva od 100%. Ove godine prikupljanje podataka je započeto početkom siječnja, s trajanjem do kraja travnja 2022. godine.

Tablica I. Anketni odaziv jedinica lokalne, područne (regionalne) samouprave

	Općine	Gradovi*	Županije
Broj jedinica	428	128	20+1
Broj jedinica koje su popunile anketu	428	128	20+1
Stopa anketnog odaziva	100%	100%	100%

*Rezultati za Grad Zagreb su u ovoj analizi prikazani kao rezultati jedinice (područne) regionalne samouprave odnosno županije

Prikupljanje se organiziralo mailom i poveznicom na anketni upitnik u pet valova, a kasnije se na dostavu podataka podsjećalo i telefonskim putem. Svi detaljni podaci su javno objavljeni na službenoj web stranici Središnjeg državnog ureda za demografiju i mlade u obliku detaljnog excel dokumenta kao i skraćenog dokumenta Analiza stanja temeljem provedenog upitnika.

Pozivamo sve jedinice da nas u slučaju nadopuna i dodatnih pitanja slobodno kontaktirate na adresu: demografskemjere@demografijaimladi.hr

2. Odabrani rezultati

2.1. Novčane potpore za djecu

U odnosu 2021. godinu, u 2022. godini bilježi se porast jedinica lokalne i regionalne samouprave koje isplaćuju sredstva za rođenje djeteta. U relativnom omjeru čak **99%** od anketiranog uzorka općina i gradova isplaćuju određeni iznos roditeljima kao pomoć prilikom rođenja djeteta, a samo **8** jedinica (općina) ne nudi takvu pomoć. Zanimljiv je podatak da **svi anketirani gradovi** nude finansijsku potporu za rođenje djeteta. Kada govorimo o županijama, još uvijek **većina županija ne nudi** finansijsku potporu. Pa je tako evidentirano da samo **9** županija isplaćuje sredstva, a **12** ne isplaćuje sredstva prilikom rođenja djeteta.

Grafikon 1. Odgovor na pitanje: *Isplaćuje li vaša jedinica finansijska sredstva za rođenje djeteta?*

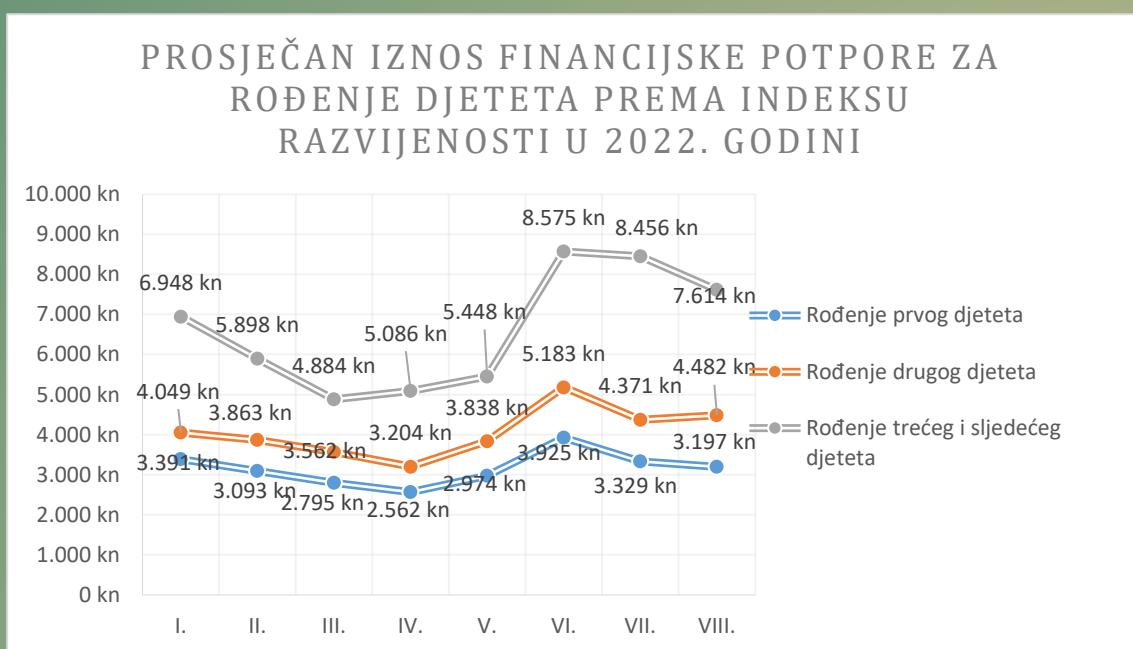

Kada se govori o visini financijske potpore potrebno je istaknuti da neovisno o redu rođenja djeteta, prema indeksu razvijenosti jedinica lokalne samouprave, **VI. skupina izdvaja najveći iznos potpore**. Od I. skupine do IV. skupine indeksa razvijenosti prosječan iznos opada neovisno o broju djece.

Od IV. skupine iznos raste sve do maksimalnih vrijednosti koje se ostvaruju u jedinicama lokalne samouprave u VI. skupini po indeksu razvijenosti (**8.575 kn za treće dijete, 5.183 kn za drugo dijete i 3.925 kn za prvo dijete**).

Može se reći da je do ovog dijela krivulja prosječne financijske potpore za rođenje djeteta prema indeksu razvijenosti u 2022. godini u blagom obliku slova U. Nakon VI. skupine izdvajanja za rođenje djeteta opadaju, ali su veća nego izdvajanja za prvih pet skupina indeksa razvijenosti.

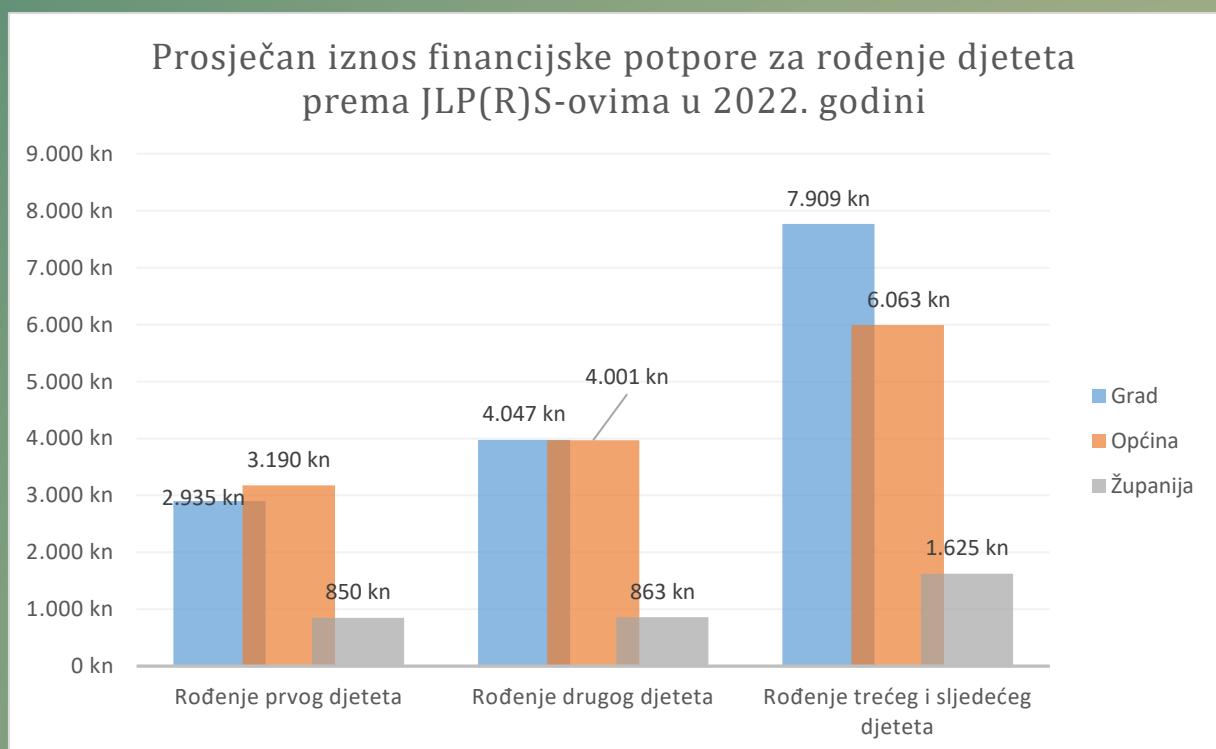
Grafikon 2. Prosječan iznos financijske potpore za rođenje djeteta prema indeksu razvijenosti u 2022. godini

Kada se uspoređuju jedinice lokalne i regionalne samouprave i visine potpora ovisno o redu rođenja djeteta, može se reći da finansijska potpora raste s većim brojem djece. Takav prosječan rezultat bilježe općine, gradovi i županije.

Općine izdvajaju 3.190 kn za rođenje prvog djeteta što je više u odnosu na gradove koji izdvajaju 2.935 kn. Kod drugog djeteta taj se iznos izjednačava tako da općine izdvajaju 4.001 kn, a gradovi 4.047 kn. Kod trećeg i svakog sljedećeg djeteta prosječna finansijska potpora raste na 7.909 kn za gradove i 6.063 kn za općine. Važno je napomenuti da mnoge jedinice lokalne samouprave izdvajaju **višestruko veća sredstva** kao potporu za rođenje trećeg i svakog sljedećeg djeteta od prosječnog iznosa, o čemu će više biti riječi u poglavlju 3. *Primjeri dobre prakse*.

Grafikon 3. Prosječan iznos finansijske potpore za rođenje djeteta prema JLP(R)S-ovima u 2022. godini

Važno je primijetiti da je prosječan iznos financijske potpore za rođenje djeteta u 2022. **narastao** za općine i gradove u usporedbi s 2021. godinom. Kod županija je primjetan utjecaj Grada Zagreba zbog kojega se prosjek financijske potpore snižava budući da je od 2022. godine financijska potpora neovisno o redu rođenja fiksirana na 2.500 kn. Kod gradova je primjetno **veće relativno povećanje** kada uspoređujemo s relativnim povećanjem među općinama.

Tablica 2. Usporedba prosječnog iznosa financijske potpore za rođenje djeteta prema JLPRS-ovima između 2021. i 2022. godine

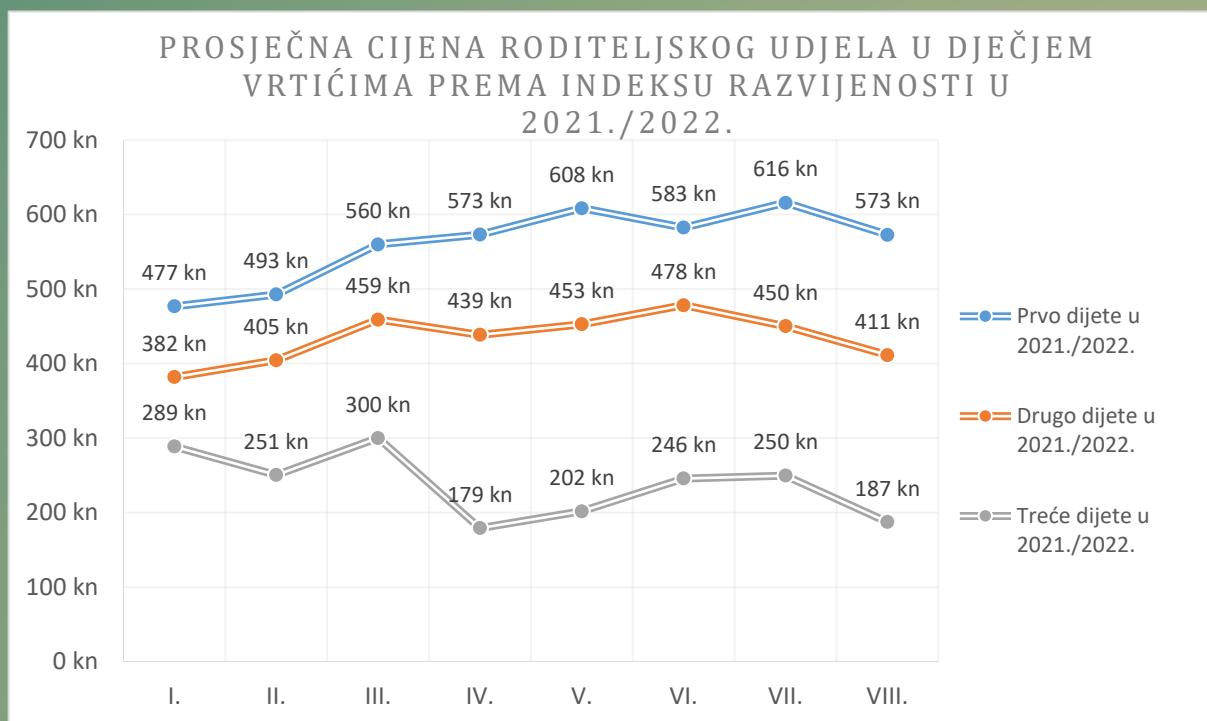
		Prvo dijete			Drugo dijete			Treće i svako sljedeće dijete		
	N	2021.	2022.	Relativna promjena	2021.	2022.	Relativna promjena	2021.	2022.	Relativna promjena
Grad	127	2.735 kn	2.935 kn	7,3%	3.793 kn	4.047 kn	6,7%	7.028 kn	7.909 kn	12,5%
Općina	428	3.070 kn	3.190 kn	3,9%	3.828 kn	4.001 kn	4,5%	5.743 kn	6.063 kn	5,6%
Županija	13	763 kn	850 kn	11,5%	1.000 kn	863 kn	-13,8%	8.313 kn	1.625 kn	-80,5%

2.2. Predškolski odgoj i obrazovanje

U dijelu anketnog upitnika koji se odnosi na predškolski odgoj i obrazovanje, jedno od pitanja odnosilo se na cijenu dječjih vrtića koju plaćaju roditelji odnosno iznos roditeljskog udjela u ekonomskoj cijeni dječjih vrtića. Može se primijetiti da cijena roditeljskog udjela, kako se povećava razvijenost jedinice lokalne samouprave, **blago raste**. Iznimka je treće dijete kod kojeg je iznos roditeljskog udjela među razvijenijim jedinicama lokalne samouprave neznatno niži nego među manje razvijenim jedinicama lokalne samouprave.

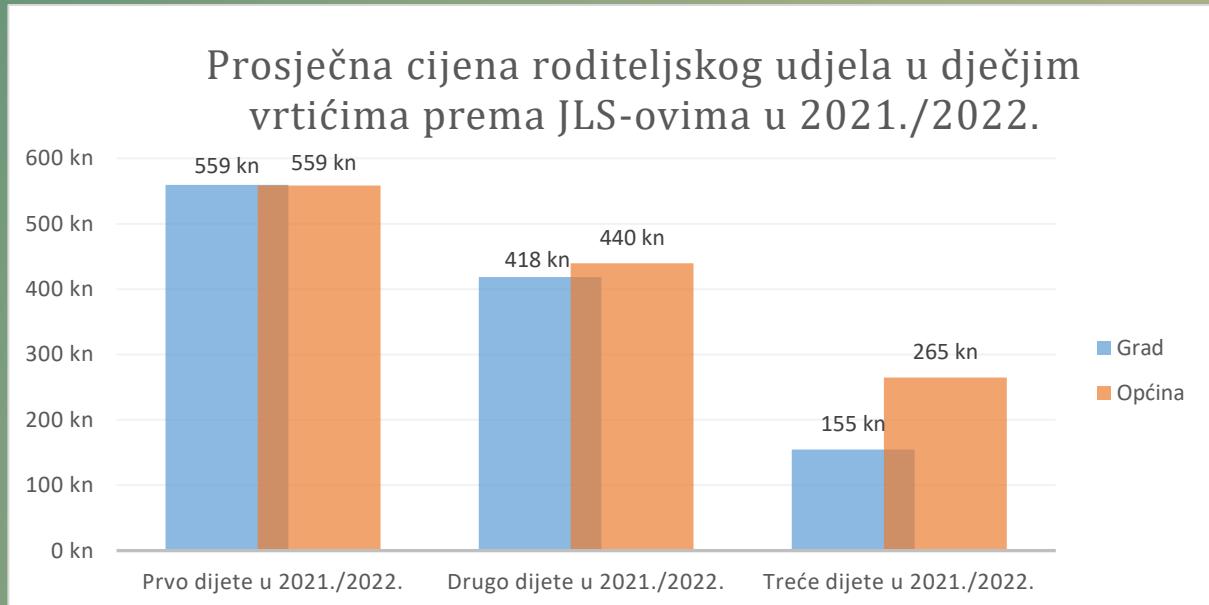
Grafikon 4. Prosječna cijena roditeljskog udjela u dječjim vrtićima prema indeksu razvijenosti u 2021./2022. godini

Kada uspoređujemo cijene dječjih vrtića (roditeljskog udjela) između jedinica lokalne samouprave primjećuje se da je cijena dječjih vrtića za prvo dijete gotovo podjednaka među općinama i gradovima. Za drugo i treće dijete cijena u gradovima i općinama na **418 kn** za drugo dijete među gradovima te na **440 kn** za drugo dijete među općinama. Za treće dijete veći je pad zabilježen kod gradova na **155 kn**, dok kod općina cijena roditeljskog udjela iznosi **265 kn**.

Mnoge jedinice lokalne samouprave imaju besplatne dječje vrtiće za svu djecu. Također, poznato je da većina općina i gradova smanjuje iznos cijene koji plaćaju roditelji ovisno o broju djece, a posebice za treće dijete kada je cijena dječjih vrtića za roditelje nerijetko besplatna. O tome više vidjeti u poglavlju 3. *Primjeri dobre prakse.*

Grafikon 5. Prosječna cijena roditeljskog udjela u dječjim vrtićima u prema JLS-ovima u 2021./2022. godini

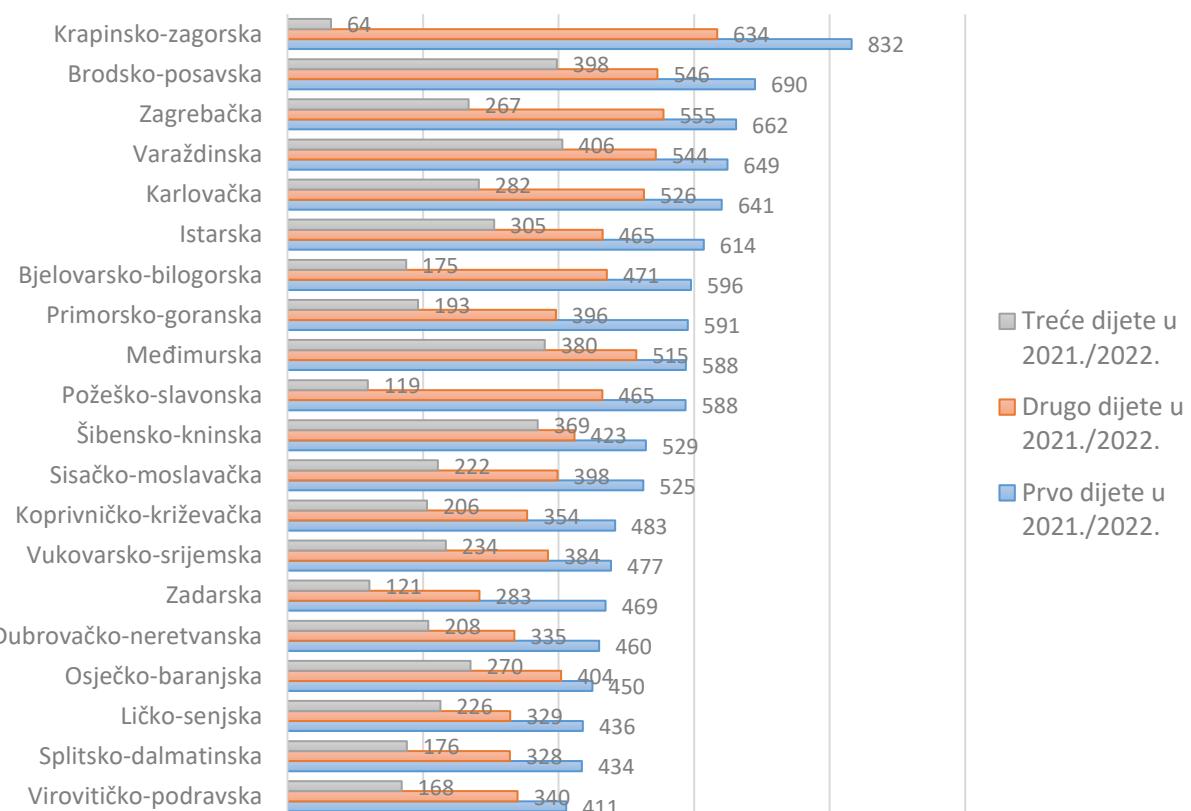
Kada se govori o cijeni dječjih vrtića, usporedbom prema županijama dolazimo do zanimljivih zaključaka. Analizirajući cijene roditeljskog udjela za prvo dijete može se primijetiti da je u jedinicama lokalne samouprave **Krapinsko-zagorske županije** najskuplja usluga dječjih vrtića u Hrvatskoj u prosječnom iznosu od **832 kn**. Zatim slijede županije: Brodsko-posavska, Zagrebačka, Varaždinska, Karlovačka i Istarska. Najniže iznose cijena dječjih vrtića bilježi **Virovitičko-podravska** u prosječnom iznosu od **411 kn**, zatim Ličko-senjska i Splitsko-dalmatinska županija.

Jedan od razloga može biti i što je u manje razvijenijim županijama u nešto nižoj mjeri prisutan cjelodnevni/dvosmjenski program i/ili produženi rad čija je cijena programa viša u odnosu na npr. poludnevne programe.

Grad Zagreb je izdvojen s popisa budući da nije moguće napraviti prosječnu cijenu roditeljskog udjela obzirom da je jedan od rijetkih primjer jedinica lokalne i regionalne samouprave koja istovremeno daje popuste na uslugu dječjih vrtića na temelju prihodovnog cenzusa, kao i popuste prema redu rođenja djeteta (drugo, treće i svako sljedeće) Za drugo dijete iste obitelji u redovitom programu roditelji plaćaju 25 % manju cijenu dječjeg vrtića. Treće i svako daljnje dijete iste obitelji u redovitom programu - oslobađa se obveze sudjelovanja u cijeni programa.

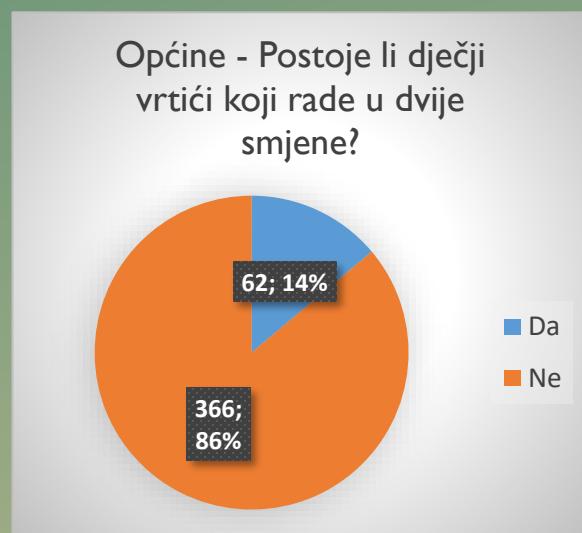
Grafikon 6. Prosječna cijena roditeljskog udjela (kn) u dječjim vrtićima prema županijama u 2021./2022. godini

**Prosječna cijena (kn) roditeljskog udjela u dječjim vrtićima
prema županijama u 2021./2022. godini**

Nažalost dvosmjenski i/ili produženi rad dječjih vrtića još uvijek nije prisutan u većini JLS-ova. U najvećem broju slučajeva radi se o gradovima ili većim općinama koje imaju takvu vrstu usluge. Samo u **33% gradova** dječji vrtići rade u dvije smjene, dok je među općinama brojka niža tako da samo **14% dječjih vrtića u općinama** radi u dvije smjene.

Grafikon 7. i 8. Odgovor na pitanje: *Postoje li dječji vrtići sufinancirani od strane jedinice, a koji rade u dvije smjene?*

Nadalje, najveći broj jedinica lokalne samouprave izjavljuje da nemaju problema s mjestima u dječjim vrtićima za djecu iz svojih sredina, ali i šire, **čak 319 ili 57%**. Zatim, **149 ili 27% jedinica** lokalne samouprave bilježi do 10% djece od broja upisane djece na listi čekanja. Zabrinjavajuće je da u čak **56 jedinica** lokalne samouprave postoje poteškoće s upisom djece u dječje vrtiće, budući da je između 10-20% djece na listi čekanja u lokalnim sredinama, a čak u **31 jedinici** lokalne samouprave 20% djece od upisane djece je na listi čekanja. Ovi podaci zabrinjavaju, budući da je pravovremena uključenost u programe predškolskog odgoja iznimno važna za cjelokupni razvoj djece.

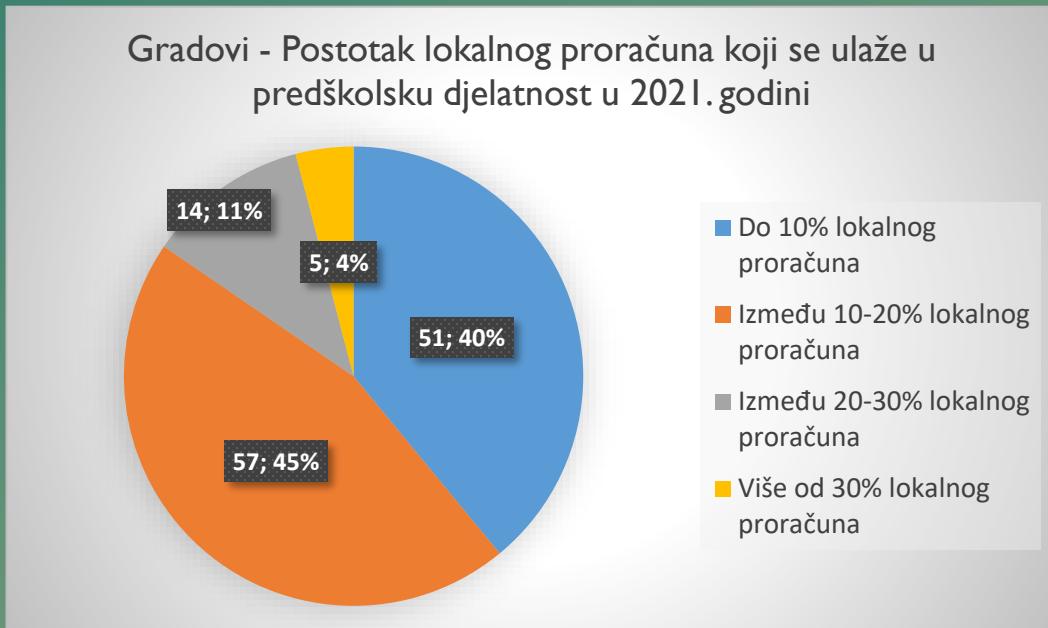
Grafikon 9. Odgovor na pitanje: Postotak broja djece u dječjim vrtićima na listi čekanja u pedagoškoj godini 2021./2022.?

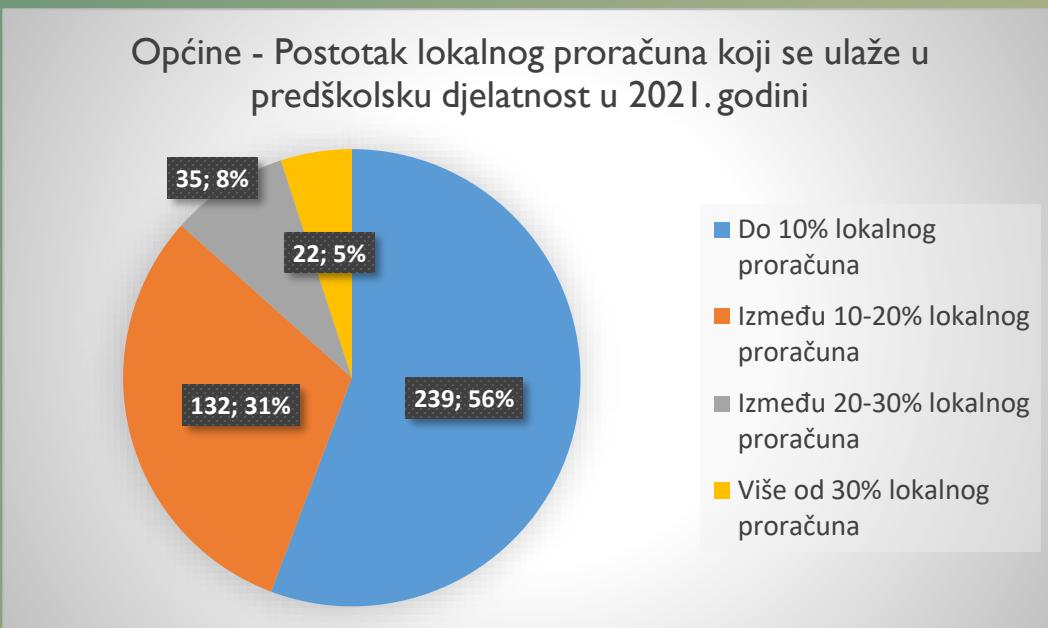
Gotovo polovica gradova (**45%**) ulaže između 10-20% lokalnog proračuna u predškolski odgoj i obrazovanje što je najčešći odabir ispitanika. Između 20-30% lokalnog proračuna ulaže **14 gradova**, a više od 30% lokalnog proračuna ulaže **5 gradova**, što predstavlja zaista veliki izazov u smislu finansijskih izdvajanja za samo jednu namjenu.

Kada uzmemu u obzir i općine, za razliku od gradova, prisutna je niža razina izdvajanja jer **56% općina** ulaže do 10% lokalnog proračuna u predškolski odgoj i obrazovanje. Zatim slijedi **31% općina** koje ulažu između 10%-20% lokalnog proračuna. Bez obzira na niže prosječno ulaganje u odnosu na gradove, koje se može objasniti nižom dostupnošću predškolskih programa u slabije razvijenim općinama, **35 općina** ulaže između 20-30% lokalnog proračuna, a **čak 22 općine** i više od 30% lokalnog proračuna što dovoljno govori o fiskalnim teškoćama u kojima se općine nalaze.

Grafikon 11. Odgovor na pitanje za općine: Koliki postotak lokalnog proračuna vaša jedinica ulaže u predškolski odgoj i obrazovanje 2021. godini?

Grafikon 11. Odgovor na pitanje za općine: Koliki postotak lokalnog proračuna vaša jedinica ulaže u predškolski odgoj i obrazovanje 2021. godini?

2.3. Zdravstvo

Više od polovice jedinica lokalne i regionalne samouprave sufinancira troškove u području zdravstva. Namjene dodatnih ulaganja u zdravstvo od strane općina, gradova i županija su raznovrsne. U gradovima se često radi o sufinanciranju dodatnih timova hitne pomoći, rada ordinacija i dr., dok županije financiraju zdravstvene programe, djelatnost domova zdravlja i slično. Troškove u području zdravstva na različite načine sufinancira **76% gradova** u usporedbi s **46% općina i 81% županija**.

Grafikon 12. Svi JLP(R)S-ovi - Odgovor na pitanje: *Sufinancirate li troškove u području zdravstva?*

Manji broj općina/gradova/županija sufinancira savjetovališta za obitelj, brak i/ili roditeljstvo odnosno ukupno **10%**. U postotku, **oko jedne četvrtine** gradova i županija sufinancira navedena savjetovališta, dok samo **5% općina** financira savjetovališta za obitelj, brak i roditeljstvo.

Grafikon 12. Odgovor na pitanje: Sufinancirate li savjetovališta za obitelj, brak, roditeljstvo

2.4. Obrazovanje

U području obrazovanja jedinice lokalne i regionalne samouprave imaju mnogobrojne ovlasti, a posebice u dijelu osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja. Budući da je nabava udžbenika u osnovnim školama od školske godine 2019./2020. za roditelje besplatna jer se sredstva osiguravaju u državnom proračunu, zanimalo nas je u kojoj mjeri jedinice lokalne samouprave financiraju nabavu udžbenika za srednje škole.

Nabavu školskih udžbenika u srednjim školama sufinancira **35 gradova** odnosno **28%** dok to isto čini samo **58 općina**, odnosno **14%**. Jedan od razloga može biti što većina općina na svome području nema organiziran rad srednjih škola.

Budući da trošak nabave radnih bilježnica i radnih materijali nije osiguran u državnom proračunu, nužno je pohvaliti većinu jedinica lokalne samouprave koje sufinanciraju nabavu radnih bilježnica i radnih materijala u osnovnim školama. To je zaista dobar primjer nadopunjavanja državne i lokalne politike po pitanju osnovnoškolskog obrazovanja. Nabavu radnih bilježnica i radnih materijala u osnovnim školama sufinancira **92% ili 117 gradova**, odnosno **85% ili 362 općine**.

Grafikon 13. Odgovor na pitanje: *Sufinancirate li nabavu školskih udžbenika za srednje škole?* i pitanje *Sufinancirate li nabavu radnih bilježnica i radnih materijala u osnovnim školama?*

Kada se govori o sufinanciranju troškova školske prehrane, potrebno je istaknuti da većina gradova i općina sufinancira roditelje u troškovima školske prehrane. To u postotku predstavlja čak **63% gradova i 54% općina**.

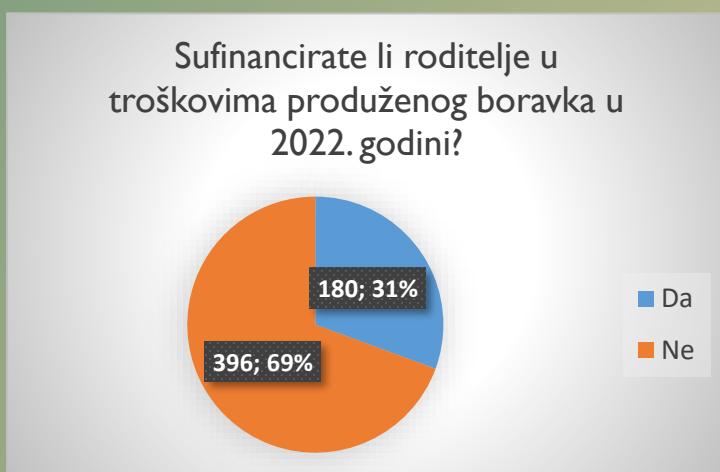

Grafikon 15. Odgovor na pitanje: *Sufinancirate li roditelje u troškovima školske prehrane?*

Vezano za troškove produženog boravka u osnovnim školama primjetan je manji udio lokalnih jedinica koji sufinanciraju ovaj trošak. Troškove produženog boravka sufinancira **57% gradova**, dok samo **24% općina** čini to isto. Takav podatak ne začuđuje budući da je i veća potražnja za takvom vrstom usluge skrbi za djecu u gradovima i razvijenijim jedinicama.

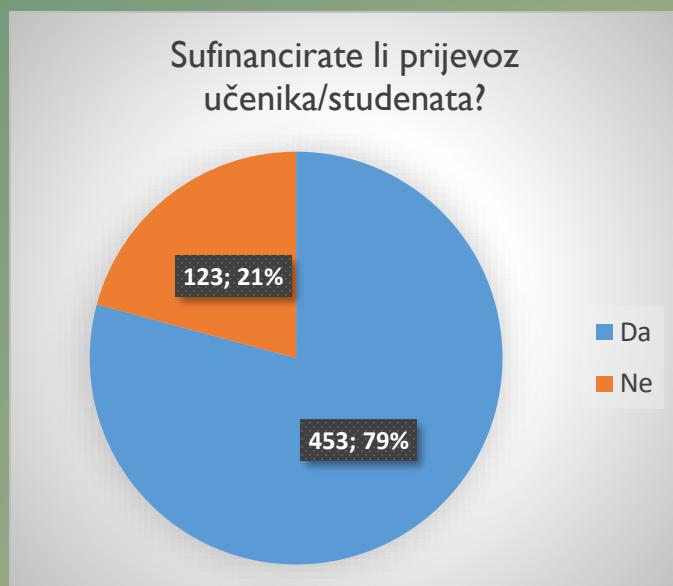
Grafikon 16. Odgovor na pitanje: *Sufinancirate li roditelje u troškovima produženog boravka?*

Zanimljivo je bilo istražiti u kojoj mjeri jedinice sufinanciraju troškove prijevoza svojim učenicima i studentima kao i koliko ih dodjeljuje učeničke odnosno studentske stipendije. Gradovi i općine iz godine u godinu izdvajaju izdašna finansijska sredstva za sufinanciranje prijevoza učenika i studenata sa svojih područja. Pritom, **84% gradova** sufinancira prijevoza učenika i studenata, dok to isto čini **77% općina**.

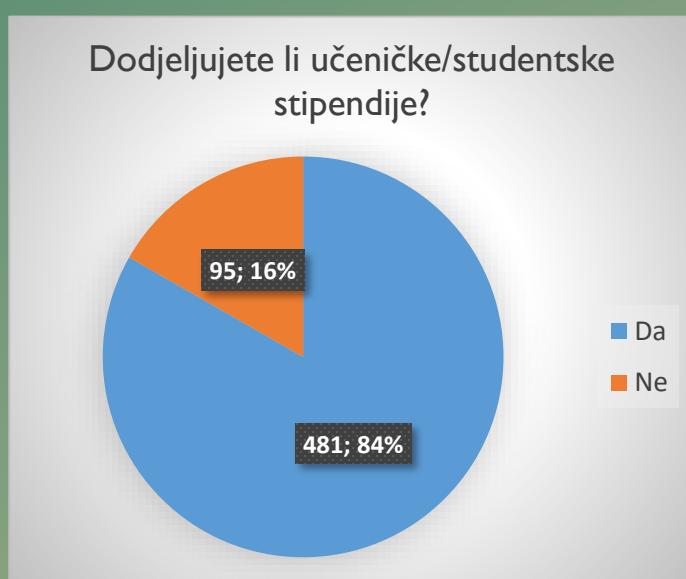
Važno je napomenuti i da županije imaju važnu ulogu u sufinanciranju prijevoza učenika osnovnih i srednjih škola. Zanimljivo je istaknuti da mnoge županije imaju sklopljene sporazume s HŽ putničkim prijevozom kojim pokrivaju trošak prijevoza studentima s njihovih područja te je time cijena prijevoza za studente besplatna.

Grafikon 18. Odgovor na pitanje: *Sufinancirate li prijevoz učenika/studenata?*

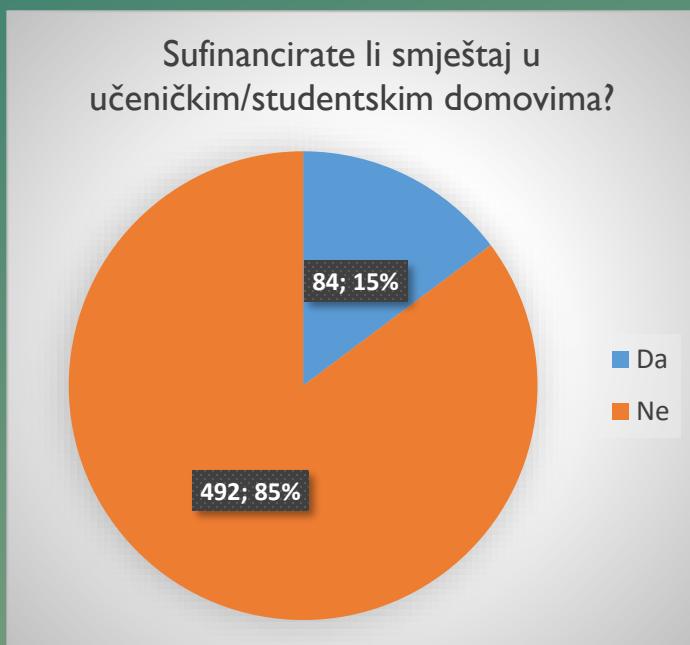
Postoji veliki društveni konsenzus po pitanju dodjele učeničkih i studentskih stipendija budući da učeničke i studentske stipendije dodjeljuje većina općina, gradova kao i županija. Čak **96% gradova** dodjeljuje učeničke/studentske stipendije, a to čini **79% općina** uz **90% županija**. Mnoge općine koje ne dodjeljuju stipendije, dijelom zbog velikog iznosa izdvajanja u proračunu, dodjeljuju jednokratne potpore.

Grafikon 19. Odgovor na pitanje: *Dodjeljujete li učeničke/studentske stipendije?*

Kada promatramo sufinanciranje smještaja od strane jedinica lokalne i regionalne samouprave, primjetno je da **više od polovice** županija sufinanciraju smještaj u učeničkim/studentskim domovima zatim slijede općine s **14%** i gradovi **7%**.

Grafikon 17. Odgovor na pitanje: *Sufinancirate li smještaj u učeničkim/studentskim domovima?*

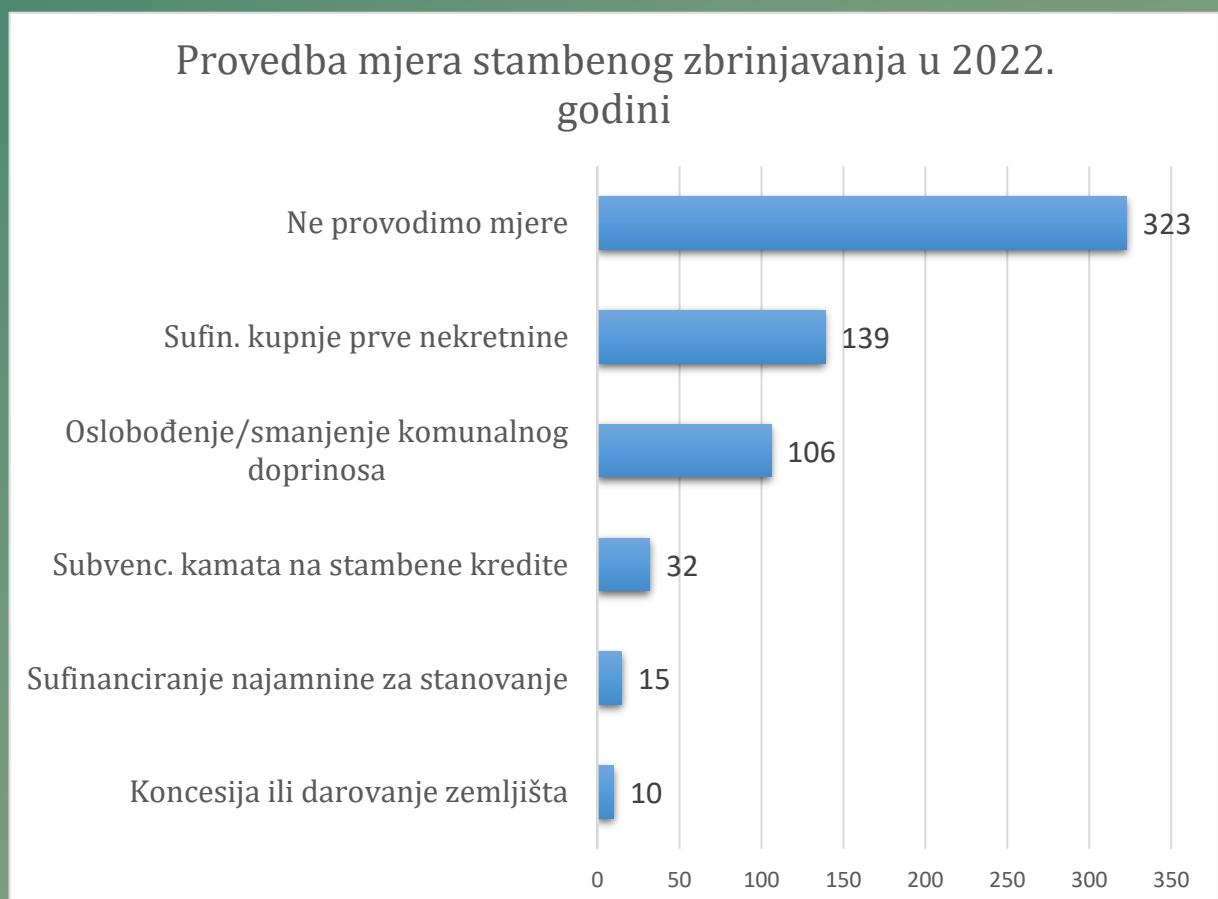

2.5. Stambeno zbrinjavanje

Kada govorimo o mjerama stambenog zbrinjavanja, ispitanici su imali mogućnost višestrukih odgovora. Više od polovine, odnosno 323 jedinica lokalne samouprave odgovorilo je da ne provode mјere stambenog zbrinjavanja. Čak 139 ili 22% jedinica lokalne samouprave sufincira kupnju prve nekretnine, a 39 ili 6% oslobađa/smanjuje plaćanje komunalnog doprinosu za svoje građane.

Postoje i druge mjere koje provode jedinice lokalne samouprave, a pomažu lakšem stambenom zbrinjavanju mlađih obitelji poput subvencioniranja kamatnih stopa na stambene kredite, sufinanciranje najamnine za stanovanje, koncesija/darovanje zemljišta, oslobođanje plaćanja komunalne naknade i slično.

Grafikon 18. Prikaz odgovora na pitanje vezano za provedbu mjera stambenog zbrinjavanja u 2022. godini*

* U ovom pitanju anketnog upitnika postojala je mogućnost označavanja više ponuđenih odgovora. Prema tome ukupan zbroj odgovora koje su jedinice dale ne označava ukupan broj jedinica lokalne i regionalne samouprave.

3. Primjeri dobre prakse

Središnji državni ured za demografiju i mlade prepoznaće i pozdravlja osviještenost lokalnih i regionalnih vlasti za demografsku obnovu svog područja. Vidljivo je da lokalne jedinice iz godine u godinu povećavaju kapacitete dječjih vrtića, povećavaju potpore za novorođenu djecu, osmišljavaju nove programe koji se odnose na stambeno zbrinjavanje mlađih obitelji i ostale mјere usmjerene na zadržavanje mlađih na svom području. Bitno je naglasiti da u tome jedinice nisu same.

Središnji državni ured za demografiju i mlade i ostala državna tijela slušaju potrebe manjih sredina i aktivno rade na novim demografskim ulaganjima i mјerama. Najbolji primjer toga je najnovije ulaganje u dječje vrtiće putem Nacionalnog programa oporavka i otpornosti i posredstvom Ministarstva znanosti i obrazovanja u ukupnoj vrijednosti od 1,6 mlrd. kuna. Svakako ključ demografske revitalizacije leži u učinkovitoj koordinaciji i suradnji među svim razinama vlasti.

Svrha prikupljanja podataka od JLP(R)S-a između ostalog je prikazivanje primjera dobre prakse, a također nastoji se potaknuti JLP(R)S na kreiranje i primjenu demografskih mјera, u suradnji s drugim tijelima, kojima se stvara pozitivna klima i poboljšava kvaliteta života građana te potiče promocija obiteljskih vrijednosti i demografska revitalizacija države. Slijedom toga potrebno je pohvaliti sljedeće mјere i jedinice samouprave koje ih provode:

Lokalna/regionalna demografska mjera	Provoditelj mjere
Finansijska potpora roditeljima prilikom rođenja djeteta	99% od ukupno anketiranih jedinica
Najviši iznosi finansijske potpore prilikom rođenja	<p>Prvo dijete: Sali – 60.000 kn, Čeminac – 15.000 kn, Pašman, Vir i Vrsi – 12.000 kn</p> <p>Druge dijete: Sali – 60.000 kn, Vir i Pašman - 24.000 kn, Čeminac, Imotski i Stara Gradiška – 20.000 kn</p> <p>Treće dijete: Lovreć i Stari Grad - 70.000 kn, Blato i Sali - 60.000 kn, Split – 55.000 kn, Imotski i Cista Provo – 50.000 kn</p>
Besplatan vrtić za svu djecu	<p>Gradovi: Belišće, Obrovac, Umag-Umag, Vrlika</p> <p>Općine: Bale-Valle, Baška, Donja Motičina, Draž, Ervenik, Gola, Ivankovo, Kalinovac, Kukljica, Magadenovac, Mrkopalj, Nijemci, Okrug, Otok, Pojezerje, Saborsko, Sali, Smokvica, , Vir, Vrsi</p>
Besplatan vrtić za treće i svako slijedeće dijete	40% od ukupno anketiranih jedinica
Sufinanciranje nabave radnih bilježnica i radnih materijala u osnovnim školama	92% gradova i 84% općina
Sufinanciranje nabave školskih udžbenika u srednjim školama	35 gradova i 53 općine

Lokalna/regionalna demografska mjera	Provoditelj mjere
Potpuno i/ili djelomično oslobođanje plaćanja komunalnog doprinosa	Gradovi: Đakovo, Đurđevac, Gospić, Imotski, Ivanec, Metković, Mursko Središće, Opatija, Obrovac, Ozalj, Slunj, Stari Grad, Varaždinske Toplice, Vis Općine: Andrijaševci, Baška, Bebrina, Bol, Bukovlje, Cerovlje, Dicmo, Donji Vidovec, Dragalić, Đulovac, Gradište, Jalžabet, Kalinovac, Kršan, Mala Subotica, Marčana, Milna, Nedelišće, Novo Virje, Oprtalj – Portole, Pićan, Podgora, Podturen, Postira, Povljana, Pribislavec Privlaka, Promina, Ravna Gora, Rugvica, Saborsko, Sali, Stara Gradiška, Starigrad, Sutivan, Sveti Juraj na Bregu, Sveti Vinčenat, Šolta, Tinjan, Trnovec Bartolovečki, Tučepi, Veliko Trgovišće, Vinica, Vir, Vižinada-Visinada, Vodnjan-Dignano, Vratišinec, Vrbanja, Vuka, Zagvozd, Zmijavci, Žminj, Župa Dubrovačka
Besplatan prijevoz željeznicom za studente	Brodsko-posavska, Osječko-baranjska, Požeško-slavonska, Splitsko-dalmatinska, Vukovarsko-srijemska županija

4. Pogled u budućnost

Budući da je zabilježen odličan odaziv u prikupljanju podataka o demografskim mjerama, nastaviti će se poticanje svih lokalnih jedinica u redovitom i sveobuhvatnom izvještavanju kako bi baza podataka Središnjeg državnog ureda za demografiju i mlade bila što detaljnija i potpunija.

Postoje određena ograničenja u ovom istraživanju. Nastojati će se u sljedećim upitnicima postavljati što preciznija pitanja kako bi se dobili konkretniji odgovori koji se mogu dodatno raščlaniti. Zanimljivo je, primjerice, osigurati da na jednom mjestu imamo strukturirane podatke o visini učeničkih i studentskih stipendija koje nude jedinice lokalne i regionalne samouprave. Također, važno je napraviti detaljniju usporedbu za prethodne godine po pitanju visine finansijske potpore za rođenje djeteta i cijene roditeljskih udjela u ekonomskoj cijeni vrtića i slično.

Unatoč ograničenjima, ovo istraživanje, prikazuje analizu trenutnog stanja mjera s demografskim učinkom među jedinicama regionalne i lokalne samouprave te je dobar temelj za daljnji razvoj demografskih mjera kao i njihovu popularizaciju u javnosti.

S tim u vezi, Središnji državni ured za demografiju i mlade otvoren je i poziva javnost da predlaže koja su to važna pitanja i čiji su nam odgovori potrebni, kako bi se integrirali u upitnike u narednim godinama.

Središnji državni ured za demografiju i mlade, nastavit će osiguravati transparentne, cjelovite i dostupne podatke u vidu podloge za ciljano planiranje mjera u području javnih, obiteljskih i drugih politika, a koje su od vitalnog interesa za Republiku Hrvatsku.

Središnji državni ured za demografiju i mlade

Trg Nevenke Topalušić 1, 10 000 Zagreb

Podaci o mjerama s demografskim učinkom JLP(R)S-ova u 2022. godini su javni, ali Vas molimo da prilikom prenošenja informacija navedete Središnji državni ured za demografiju i mlade kao izvor i vlasnika podataka.

ISBN 978-953-50181-0-0

